

אורות הפורים

עיקר קדושת היום – משתה ושמחה

בספרו "מחשבות חורף" (סי' יט) קובע הגה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע שמאחר שקיבלו עליהם רק משתה ושמחה ולא קיבלו עליהם יום טוב כמאמרם ז"ל (מגילה ה' ב) הרי "שנראה שזהו עיקר קדושת היום" והכונה בעיקר למשתה, כי חייב לבסומי בפריא עד דלא ידע וכו' לשם ז' (ב) וסעודת פורים הוא עיקר מצות המשתה ושמחה.

החסבר לכך הוא כי ענינו של הפורים סובב אודות משתה, כי התחלת הצרה וגורית המן היתה תוצאה ממה שנתנה ישראל ממשלה אחשוורוש (שם יב, א), והקביה הקדים ורמזה למכה באותו משתה עצמו, שבעקבותיו נגרמה הצרה, שהרי טבוב לב המלך בין המיתא ושת, ובאה אסתר בתחתיה, וסופו של המן הרשע אף הוא היה באמצעות משתה אסתר, כך שהנקודה המרכזית של סג פורים הוא המשתה.

המשתה הראשון בתורה – בביתו של לוט למלאכים

כלל ידוע במשנתו של רבינו הוא "כל דבר במקום שהוא טבוב בו בתורה בראשונה, שם הוא כל כח אותו דבר, וכמוהו שכן קיבלתי גם כן (היינו מרבו בעל "מי השולח" מאיוביצא יושע) והוא דבר ברור, ונמצא עיקר כח ענין המשתה הוא באותו משתה דלוי".

כלומר, מאחר שהפעם הראשונה שטובר בתורה ענין משתה הוא כאשר באו המלאכים אל לוט, כמו שנטמר: ויעש להם משתה (בראשית ט"ז ב) על כרחן שכאן טמון היסוד של הוראות מרות המשתה בכללו. והנה כל משתה משמש לצורך "התחברות בני אדם לאהבה ואהבה ורעות" שהרי חז"ל אסרו מיתן וייתן משום בנותיה (שבא י"ג, ב) וכל שעי' המשתה יש קירוב לבבות, כמו שאמרו: אין הסתה בלא אכילה ושתיה (חולין ד, א) באופן שאותו משתה של לוט, אף הוא היה מיועד לשם התחברות בין ובין המלאכים.

רבינו מחדש דבר נפלא, שהצלח לוט מסדום היתה בזכותו של אותו משתה, כי למרות הירחוק והיגוד שהיה ביניהם, בצורה של שני הפכים ממש, שהרי עמון ומואב צאצאיו של לוט המה "מרוחקים" מקהל יי' לגמרי מצדיו יותר מכל הגויים ואילו המלאכים הם "קדושים בתכלית" וקדושים, אך זה רחוק של משתה "שיכול לעשות התחברות גם בדבר שאין בו שום דבר התחברות" והיינו עי' התעוררות ניצוץ מעלם בתכלית החלל, שכשנכנס יין יצא סוד הנעלם, ויכול למצוא צד חיבור בין המרוחקים לגמרי.

משתה לוט – זיכר את שורשו הנעלם

אם כי הצלח לוט היתה בזכותו של אברהם (על רש"י בראשית ט"ז, יז) קובע הכהן הגדול שייכל הצלה בזכות אחר, אין הכונה בזכות של זה לבד, אף שהלה אין לו שום שייכות לצד זכות, רק שזכותו מאיר לזכר גם את הניצוץ שבשלב, שיהיה מאיר בו גם כן קצת מאותו זכות עי' השייכות שיש לו עמו, כענין: ברא מזכא אבא (סנהדרין ר"ן קד, א), לפי ששורש זכותו היה תקוע גם בכח אביו, אלא שלא יצא אצלו למפעל, ושכשנזכר בפועל, התעורר לזכר ולהאיר בו נפש אביו, שגם הוא במעמקי לבבו היה כן. לא יתייך שהצלח לוט בזכותו של אברהם, אלא כרוכה במדה מסוימת עם קדוה זעירה שניתן דרכה לקשר את לוט עם אברהם, ורק מאחר שלוש קצת מהארותיו וזכותו של אברהם בהקלטת אור.

מתוך משנתו הטהורה של הגה"ק רבי צדוק הכהן זי"ע מלובלין

חיס", דבר שמצא בטיוטו בעשיית המשתה, והיינו שלא הסתפק באכילה שהיין להם למלאכים, אלא הוסיף שתייה "שהוא התערב גות ותוספת בחי"ם" בהיותה מיועדת למשתה, ובה"ה היתה לו קצת התחברות עם המלאכים" וממילא נתקשר גם אברהם – לאחר שפירד ממנו תחילה שייכתו בסדום – ולכן ניצול מכוונה של זכות הכנסת אור חיס", שהיא שורש מדתו של אברהם אבינו. באותו משתה שהיין לוט, נתערר שורשו הנעלם, זה שהיה טבוב בקרבו בתורו בן אחיו של אברהם "שהיה מאיר בו בתחילה, כשהיה הולך עמו, שעי' זה זכה להוליד אז את הבנות, שהיה בהם כוח לשם שמים, ואע"פ שאחר כך הוא נפיר מאברהם, ונתחבר לאנשי סדום, מכל מקום השורש במעמקי הלב נשאר עדיין, כי הבנים הם מעמקי לב האבות, וכשבאו המלאכים והאיר, מצא מין את מינו וניער אורו שורש הנעלם שבלוט, ונתערר לעשות להם משתה וכו', ועי' משתה זו היה לו התחברות עמו, שהיה שורש המשתה, היינו שהאיר בו אותו שורש קדושה הטמון, עד שדה כל החושך ממנו לפי שעה".

משתה אחשוורוש – הוכיח טוהר לבם של ישראל בפנימיות

למדים אנו מהותו של כל משתה "שבה" כנסת יין יצא סוד" וכך היה גם המשתה ששעה אחשוורוש, והנה כל מטרתו של אותו רשע היתה להראות לעין כל, כי חלילה יש התחברות בין ישראל ובין אומות העולם, שהרי מצוי בחז"ל (מגילה יא, ב) שלאחר שלפי חשבונ המוטעה עברו שבעים שנה מכותב בבל וישראל לא נפקדו עדיין, סבר "דכבר מאס ושיית אותם חיו, ושישתקעו בידו להיות לעם אחד". ואם כי דתיהם שונות מכל עם, והם בדוקים באמונתו יי', היה במחשבתו "דזה רק מהגרלם מאבותם, ומצות אנשים מלומדה", אמנם בעמקי לבם יש להם התחברות עם האומות, שהרי לא נפדו מגלות, ולפיכך נתחכם ויעשה משתה, כבדי לעורר את פנימיות לבם שכאילו הוא קשור בהתחברות עם האומות, כי באמצע עות משתה היין יוכל לגלות את הסוד הנעלם לפי דעתו המוטעית.

ברם, לאמיתו של דבר, "כנס במשתה אין שום התחברות לישראל עם הגוי כלל, ואדרבה זו היא תכלית הביורש שאין להם שום חיבור, ובאמת אדרבה מעמקי לב של כלל ישראל הוא דבוק בהשי"ת, ואפילו מי שלמראית עין אין לו, וכמו שאמרו (ברכות י"א, א) נלוי וידוע לפיך שרצוננו לעשות ברוך וכו', ומי מעבב שאור שבעים ושעיר בוד מלכותו. למרות שלמראית העין "המשתה הוא התחברות להיות אחד, והקריאה וההזמנה להיות יחד במשתה עושה אותם אחד" ומצוי על כנון דא שהחליכה למשתה של גויים הוא בגדר של עובדי עי' בטורה, כמו

שאמרו (ע"ז ח, א) "כילומר, בלא כוונה ואין שמים על לב" – רש"י, הרי לאמיתו של דבר דייקא במשתה נתגלתה "טהרת לב זרע ישראל, ואפילו אם תיז עובדי עי' הוא בטורה, ורק למים ולמראית העין, ולא עינו מלב וכו', כי מעמקי הלב טהורים ונקיים לגמרי".

יתר על כן כל חטאי ישראל אז, במה שהתשעלו לצלם, ושנתנו מסעודתו של רשע, וכן לעשות אז גם כן הגזירה דהמן – היה רק לפנים – וכמו שאמרו (מגילה יב, א) הם לא עשו אלא למים, אף הקביה לא עשה עמון אלא למים, והיינו דכתיב: כי לא עינה מלבו (איכה ג, ל), דבאמת אדרבה אז נתגלה לישראל ביותר כח בגשמיות עי' דמל פחד מרדכי על כל השרים, ובין ברוחניות דהדר קבלה לכל התורה כולה מאברהם בימי אחשוורוש".

ותראה שלא זו כלבד שזמנו של אחשוורוש הופר לגמרי, שהרי דייקא באותו משתה "נתברר ביותר קדושת ישראל, שאפילו כשהם בהתחברות עם העמים, עד שראים כעובדי עי' חיו, הם בתכלית הטהרה" ואז "ויקרא היתה צמיחת הרפואה – בהריגת ושתי" והתחילו המלאכים להזכיר לישראל צמיחת הקרבנות, כמו שאמרו (מגילה יב, ב) שמלאכי השת טענו לפני הקב"ה: רבש"י, כלום הקרבו לפניך – תגויים – פרים בני שנה כדורם שהקרבו ישראל לפניך וכו' (ע"פ ע"ד) והיינו דכל אכילת בשרו שהוא בקדושה הוא דוגמת הקרבנות, דשולחן דומה למזבח, והחפץ באומות העולם כל אכילתם ובהי מתים ותרבות עי'. כללו של דבר, אותו משתה שנועד על ידי אחשוורוש להיות קטרוג על ישראל, נתפך ליסוד הישועה בהכנת הרפואה קודם מכה, ובהתעלצת וזכרון הקרבנות, כתוצאה מאכילתם של ישראל שתוך כדי התאהה שהיתה רק לפנים מסעודתו של אותו רשע "להורו מדבריהם האסורים, ולא שתקעו עי' משתה זו בנאות כלל, היו גייכ באותה סעודה, וברואי הם נתחזקו אז בתכלית ההתאמצות לדבק לבם להשי"ת" עד שבאותה אכילה נזכרה להם זכות עבודת הקרבנות, ובסעודה זו נקדמה הרפואה למכה באמצעות הריגתו של ושתי ולכן נמשכה התקפה של סעודת פורים לזרורות, שקבע למצוה וקיבלו עליהם ישראל לעשות אותם ימי משתה ושמחה.

סעודת אחשוורוש – גאווה, תאוה וכעס

בא וראה שכל ענינה של אותה סעודה ומשתה ששעה אחשוורוש היה כרוך בשלשת הדברים שהם מוציאים את האדם מן העולם – קטאה, תאוה וכבוד, והיינו גאווה, תאוה וכעס, כי בתחילה נאמר: בהריגתו את עושר כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו ימים רבים שמונים ומאת יום (אסתר א, ד) שהוא לשם טאוה זיוהרה, ולאחר מכן ציוה להביא את ושתי שהיה תאוהה של יצר התאוה, ובסופו של דבר הגיע לרציחה ושפיכת דמים, בגלל יצר הכעס: ויקצוף המלך מאד וזמנתו בערה בו (שם, יב) שעי' זה נהרגה ושתי.

חטאו של אדם הראשון שגרם בלע"ז של נחש היה אף הוא באותה צורה של שלשת העבירות הללו, כי זה דרכו של היצר – נחש הקדמון, בתחילה הכניס בלבו של אדם גאוה באמרו: והייתם כאלקים וידעי טוב ורע (בראשית ג, ה), ולאחר מכן נתערר יצר התאוה כמו שאמרו: ותראה האשה כי טוב הניח למלאך וכו' תאוה הוא לעינים וגו' (שם, ה) ויהוה אתחלתא דרע דעיניו של נחש שהיה ביום הבריאה, ומיד בששת ימי בראשית נקבע בטבע הבריאה כלל זרע אדם ואחר כך בורעו בקין נתגלה יצרא דכעס ורציחה שהוא אומנתו של עשו. ואומה הישראלית הם שבאו לתקן חטא זה, וגמר

טיול בפרדס חכמתו של הכהן הגדול מלובלין. מבטיח ראשית דבר התבססות ללא גבול מיינה של תורה. עושר כביר של קריינות מקוריהם. ועל כולם חיקה קצום של ראיות מוצקות כבדול לכל יסוד מבנינו האדיר שבנה בהיכל תורתו. ריה ניהוה קולה ומיתמר מאוצרו המנצר בעניני שבת ויום טוב. קולם חדש נגלה לעין. רוחב דעת ובינה נבונים. ואם נאמר על תורה: באהבה תשנה תמיד (משלי ה, יט) הרי ניתן לחוש זאת היטב בדברי קדשו. שכן כל נקודה קטנה שבתורה פרה ורבה על ידו. ונהרות ימים של דעת נמשכים ונשפעים דרכו בגבורה נפלאה של תורה. המשתחה לב ועינים מאירה. חן מיוחד נסוד על הארתו את מצוות הפורים בכלל. ואת החיוב של משתה ושמחה בפרט. כאשר הוא חושף את זרועי הגדולה, ומוכיח בעליל כי "המשתה וסעודת פורים" הוא המשכו של המשתה אשר עשתה אסתר, בו נשלמה מפלת ציור היהודים, באופן "שיש התגלות אותה קדושה בכל שנה באותו יום". ובנוסף לכך מתגלה "דכל סעודות ומשתחות זרע ישראל כולו קודש לה". ואע"פ דלא ידע בין ארור המן לבין ארור מרדכי, עד שנראה למראית העין כאילו ח"ו בכל הגויים בית ישראל, כיון שיש מצוה באותו משתה ושכרות. אם כן הרי הוא מלא קדושה. שהרי כל המצוות נותנות קדושה באדם, וכמו שנתקן (בתפלה) קדשנו במצותיך.

משתה ושמחה בפורים – תיקון חטא אדם הראשון מעין לעתיד לבוא

אותה מצוה של משתה בפורים כוללת את תיקון חטא אדם הראשון שהיה בשתיית יין שהביא יללה לעולם כמאמרם ז"ל (ברכות מ, א): עץ שאל אדם הראשון גפן היה ובאמת לבני אחשוורוש גרים היין ליללה בהריגת ושתי, וכך גם במשתה אסתר שגררה המן, כך שלבני היה היין מכשול ויללה. לעומת זאת: ליהודים היתה אורה ושמחה, כי לבניהם "יעשה יין המשמח, דיש שותתו וטוב לו, וכמו שאמרו: חמרא וריחני פקחין (יומא ע, ב) והוא כשזוכה לטעום בו טעם יין המשומר, כמו שהיו טועמים באהרה של מרים, וכמו ממלא גרוגס של תלמידי חכמים יין, שהוא כמקריב נסכים (שם ע"א, ע) וזהו המשתה וסעודת פורים, שיש התב לות אותה קדושה בכל שנה באותו יום". מיוחד הוא הפורים ושונה מכל הימים טובים שהם רק זמן שמחה, ולא זמן משתה, והיינו משום שבכל פורים ייש התנוצצות מאותו אור דזיכרת היצר ותיקון התחלת החטא" ובסעודת פורים נתקן חטא עי' הדעת, וזוכים לאור של לעתיד לבוא "הוא קדושת הסעודה דלעתי מלוינת

ושור הבר ויין המשומר". חובת השתייה בפורים – שנתקנה עי' ש הגם שתתחיל בסעודתו של אחשוורוש שהיתה כרוכה בשלשת העבירות כאמור – יסודה באותו ביור "שהוא ההסתלקות של היצר מלב לגמרי בגי עבירות עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים, הנמשכים מגי יצרים וטורים תאוה, כעס, וטאוה שגרמו חורבן בית ראשון, וכנודן שסאת חנם השקול נגד כלם, שגרם חורבן בית שני, ואז בתחלת בית שני התעוררו לתקן זה, שכשר תוקן זה שיהיו כל ישראל בהתחברות יחד יהיה תיקון חזק, וטוב לב משתה תמיד, והם מעלו שמן מה בפורים, ומזה יוכל הבא לטהר, להמשיך ללבבו מאותו אור גם לכל ימות השנה, להיות נטע אהבת ישראל בלבבו, וזיכרת היצר בהרחקת קטאה, תאוה, וכבוד מהלב". כהה של סעודת פורים היא לעורר תיקון החטא הקדמון, והמשכת האור של לעתיד לבוא, ולפיכך המנהג הוא להמשיך את הסעודה "ליללה שהוא מוצאי פורים, שבוה ממשכים התגלות קדושה זו דפורים לשאר ימות השנה".

רבינו קובע בודאות "וכשיזכר לזה כל ישראל להרגשת קדושה זו בלב ביום הפורים, וממילא יזכו גייכ להמשיכה לשאר הימים, אז נזכה למשכך גאולה ללאולה, דביטון עידין להיטל במהרה בימינו" אכ"ר.

התודה והברכה

לידידיו העסקן הנמרץ והחשוב המסור בל"ע למוסדות בעלזא מראשונים ומבני קרית חסידי בעלזא אשדוד, ה"ה

הר"ר **לייבל ארנפלד** הי"ו
מנכ"ל פרויקט קרית בעלזא אשדוד

על התמסרותו לסדור קניית הדירה לבנינו היקר על צד הטוב ביותר

ועל דאגתו להתפתחות ולביסוס הקרית דחסידי בעלזא

ימלא ה' משאלות לבו לטובה להרחבת גבולות הקדושה לתפארת חסידי בעלזא – אשדוד

ידידו **הרב חיים פסח הורוביץ**

המתנה החרדית

שמחת הפורים - קבלת תורה שבעל-פה

שקבלו עליהם התורה שבעל פה וכו'. כי באמת כל זמן שהיו הנביאים, הנבואה ניתן לכתוב, וממדידי שפסקה הנבואה לא ניתן לכתוב, והתחיל הארת תורה שבעל פה. הרי לפיו שהחל מנמרדי נפתחה תקופה חדשה של גילוי תורה שבעל-פה, והוא שרמו בדבריהם ז"ל: אסתר סוף כל הנסים שניתנו לכתוב (יומא שם) והיינו שמא נסתים ענין תורה שבכתב, והתחילה הארת תורה שבעל פה, ונפלא בזה מה שאמרו: אורה – זו תורה, ושמחה – זה יום טוב (כניל). כי מציו שמארו חז"ל (ספר הבהיר אות קמ"ט) ואורה – זו תורה שבעל פה, והיינו שהיא הקרויה על שם האורה, ולכן שפיר היתה שמחה ויום טוב, על גילוי אור זה שהחלה אז הארתו, עם התגלות תורה שבע"פ.

ספירת המלכות, כמאמרם ז"ל (זוה"ק ח"ג כט, א). ולכן רמזו: כתבתי לך שלשים ולא רבעים "שש"ן צריכין לעשות וכו' לנס שעל דיו יתקיים אות רבעי – ה' אחרונה – שקבלו ישראל באהבה, עד שמצאו כתובי מקרא מפורש בתורה, כמו שסיימו (מגילה שם).

ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו – בימי מרדכי ואסתר

בא וראה כי שמים רוממים לתורה שבכתב, ואילו הארץ רומזת לתורה שבעל פה, כמו שאמרו ז"ל בזה"ק (ח"ג רב, ב) על הארץ – מארי משנה (ועי' קהלת יעקב יז, א) עד ארץ שביאר כן) ומאחר שארץ מכוננת כנגד תושבע"פ שהיא המלכות, הרי שמים מכוננים כנגד תורה שבכתב שהיא סוד התפארת (ועי' רגל ישירה ערך שם מה שצ"ח).

והוא שאמר הכתוב: מן השמים השמיע את קולו לסיסוך ועל הארץ הראך את אשן הגדולה (דברים ד, ח) שאין בזה משום סתירה (ועי' מגילתא יתרו סוף פרשה טז) כי בעצם שניהם עולים בקנה אחד, שהרי שמים מורים על תורה שבכתב, ואילו הארץ רומזת לתורה שבע"פ, כך שגם מן השמים וגם מן הארץ ניתנו שניהם כאחד. על כל פנים למדים אנו כי ארץ היינו תורה שבעל פה.

ולפי זה יתבאר לנו מה שדרשו ז"ל מגילה יא, א) עה"כ זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו (תהלים צח, ג) – אימתי ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו, בימי מרדכי ואסתר, ומסביר היקדושת לוי"י (שם): "ירצה לומר, אימתי ראו שהישועה יהיה על קבלת התורה שבעל פה באהבה, שהוא חיות כל אפסי ארץ, דנקראת ארץ, דחיות ארץ מתורה שבעל פה, בימי מרדכי ואסתר, אז היה קבלת תורה שבעל פה מאהבה". כלומר, אפסי ארץ, ענינו תוקף וחיות הארץ היה ע"י קבלת תושבע"פ מאהבה, שהרי כל אחיות, הארץ נובעת מתורתו שבע"פ כאמור, ומאחר שבימי מרדכי ואסתר היתה התרגלות של קבלת תושבע"פ מאהבה, לפיכך: ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו, שאין לך ישועה גדולה מזו שקבלו את התורה ברצון ובאהבה.

ותראה עד מה שביאר (שם) כי "לזה נקראת מגילת אסתר מגילה, רוצה לומר, שנתגלה (אות) ה', דהיינו קבלת התורה שבע"פ מאהבה". כלומר, מגילה היא על שם אותו הגילוי המופלא שנתגלה כתוצאה מזו כונה של אסתר, שאף היא בדוקה באהבה בהיה של מלכות, כפי שדרשו ז"ל (מגילה ד, ב) עה"כ: ויהי ביום השלישי ותלכש אסתר מלכות (אסתר ה, א) שלבשתה רוח הקודש, ובאור בזה"ק (ח"ג קסט, ב) שהכוונה היא לספירת מלכות שמים, היינו בברצות התגלות תורה שבע"פ כאמור (ועי' שער הכוונות ענין פורים).

הארת מרדכי – אור תורה שבע"פ

הורו לנו ז"ל (יומא כט, א) עה"כ: למנצח על אילת השרח (תהלים כב, א) למה נמשלה אסתר לשרח – "במסכת מגילה – טו, ב – אמרין דאסתר אמרה מזמור זה" וכו' – לומר לך מה שחר סוף כל הילה, אף אסתר סוף כל הנסים. ובאר היקדושת לוי"י (שם ד"ה קימו וקיבלו): "נמצא עד מרדכי היה מאיר אור תורה שבכתב, וממדידי אילך שפסקה ה' בראת, התחיל להאיר אור תורה שבעל פה. וממדידי ואילך התחילו אנשי כנסת הג' דולה ויסוד התפילה, וזהו: קימו וקיבלו –

שאין לומר אותה אלא מי שארבה הקב"ה בכל לבו ובכל נפשו ובכל מאדו וכו'. הרי לפנינו שהכפיה היתה על קבלת תורה שבעל פה, אמנם מאהבת הנס שאירע בימי מרדכי ואסתר הדור קבלה, וזו היא השמחה ויום טוב שקדמה לה אורה – זו תורה, היינו תורה שבעל פה, שנתלה לקבלתה מחדש ברצון, שמחה ויום טוב.

הנהגת תורה שבעל-פה – בהתאם לחכמי וצדיקי הדור

"היקדושת לוי"י מנמק את סיבת מיאונם לקבל תורה שבעל-פה מיד, בכך שהנהגה זו אינה קבועה ומחוללת אלא "משנתה לפי חכמי הדורות, שזה אומר כן, וזה אומר כן, והתנהגות ההלכה הוא לפי הדורות, על דרך ש"י פוסק להניח תפילין וכו', ורבינו תם מוסק להניח תפילין בענין אחר, והאמת הוא לפי המדה שמתנהג האדם שיתעצמו עם אהבה, אז הלה כמאן דאמר זה, ואם בתפארת – הלה כמאן דאמר זה". כלומר, בעוד, שתורה שבכתב יש לה קביעות מוחלטת, מבלי לשנות אפילו אות, הרי ההתנהגות לבני תורה שבעל-פה, מסורה בידי חכמי הדורות, היודעים לכונן את ההנהגה בהתאם לצרכי הדור, ולפי היה נהג העליון ב"ה, ודבר זה ענינו "יהיה קשה בעיניהם, שמתנהגת תורה שבעל-פה, כפי רצון הצדיק שבעל דור, שמשמשי שר תנהג בעולם במדה זו, ועל-פי המדה שה' עולם מתנהג בה, כן ההלכה בעל תורה זוהאת בתורה שבעל פה וכו', וזה פסוק מרדכי ואסתר בצדקתם, שיקבלו ישראל עליהם".

ייחודם של מרדכי ואסתר – בבחינה זו של התגלות תורה שבעל-פה

"יחודו של מרדכי הצדיק מוצא את ב"י טויו בהגדת חז"ל עליו: למה נקרא שמו פתחיה – שפתח דברים ודורות ויודע בשבעים לשון (מנחות סה, א), והנה "לא מציו צדיק בעולם בזה השבח", אך כאן רמזו כחו בפעולותיו "שיקבלו ישראל תורה שבעל-פה באהבה רבה, דזה נקרא שפתח פיו, דתורה שבעל-פה נקרא על-שם הפתח כדאיתא בתקונין זוהר (ו, א) כמאמר פתח אליהו: מלכות פה תורה שבעל פה קריין לה – והיינו כאמור שקבלת תושבע"פ על ידי ישראל באהבה, היא תוצאה ישירה מה' שפעת מרדכי הצדיק, ולכן נקרא שמו פתחיה, בגלל הקשר שבין ובין תורה שבע"פ.

לאור האמור יובן ביתר שאת מאמרים ז"ל (חולין קטז, א) אסתר מן התורה מנין, שנתגלה ואנכי אסתר אסתר (דברים לא, יח) ולכאורה מהו הקשר בין שמה של אסתר לענין של הסתירה? אך מאחר שעל ידה ובזכותה הגיעו ישראל לקבלת תורה שבע"פ מאהבה, שפיר רמזו הדבר בשמה, כי בעצם כל מהות תורה שבע"פ הוא היותה נסתרת ונוגה בתורה שבכתב, כך ששמה אסתר מורה על הסתרת התושבע"פ בבחינת: ואנכי אסתר אסתר, ומכאן זכו ישראל להתגלות תורה שבע"פ באמצעות הנס שאירע.

והוא שמיצוי: שלחה להם אסתר לחי' מים כתבונן לדורות, שלחה להם. הלא כתבתי לך שלשים (משלי כב, כ) שלשים ולא רבעים וכו' (מגילה ז, א) כי בקשתה של אסתר רבעים שיקבעו לדורות "את הנס שנעשה על ידה, מחמת דעל-ידי זה קיבלו תורה שבעל פה מאהבה", לפיכך היתה תשובת החכמים ברמו על שלשים ולא רב"ע, והיינו שתורה שבע"פ היא רמוזה באות ה' האחרונה משם הק' היה ב"ה, כמו שאמרו (זוהר חדש צ, ב) אוריינתא דבעל פה דאיהו ה', והיא מכוונת כנגד

ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר (אסתר ח, טז). פסוק זה הוא שיהיה של המהפיכה שחלה לאחר שפור המן נהפך לפורנו, עם משלוח האגרות האחרונות שבהם נכתב ככל אשר צוה מרדכי, להיות היהודים עתידים ליום הזה להינקם מאויביהם. חז"ל הק' גילו לנו סוד של מהפך זה באמנם (מגילה טז, ב): אורה – זו תורה, וכן הוא אומר: כי נר מצוה ותורה אור (משלי י, כג), שמחה – זה יום טוב, וכן הוא אומר: ושמחת בחגך (דברים טז, יד). והשאלה נשאלת: ראשית, מהו ענינה של תורה להצלה ממוות לחיים, ולנס הגדול של: ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים הפה בשונאיהם (אסתר ט, א) וביתור, שתורה הוקדמה לשמחה ויום טוב שהתקינו חכמי הדור על כל מה שאירע, ובדאי שיש קשר אמין בין אורה של תורה לאותה שמחה שנקבעה לדורות עולם, ושומה עלינו להתבונן ולגלות את מהותה ותוכנה של שמחה זו הקשורה לתורה.

הדור קבלוה – תורה שבעל פה

פרשונו של דבר מפתח לנו רבן וסניורן של ישראל "הקדושת לוי"י (דרוש לפורים ד"ה עוד יבואר שלחה להם אסתר) בהב' הירו את מאמרים ז"ל (שבת פה, א): מכאן מודעא רבא לאוריינתא, ופירש"י ז"ל: "ישאם מומים לדון, למה לא קיימנאם מה שקיבלנו עליהם, יש להם תשובה שקיבלו לה באונס", ולחל: אף על פי כן הדור קבלוה בימי אחשוורוש, דכתיב: קיימו וקיבלו היהודים (אסתר ט, כ) קיימו מה שקיבלו: כבר. ופירש"י (ד"ה בימי אחשוורוש): "מאתבת הנס שנעשה להם" (וענין תוס' שם ד"ה מודעא: "אבל בימי אחשוורוש קיבלו מדעתם מאתבת הנס"). וכבר תמחו

תנועת התשובה ומסדות "אור החיים" ירושלים

משוכנס אדם מרבין בשמחה! רק 4 הופעות בארץ

להקת החוזרים בתשובה "פיאמנטה" מארה"ב תגיע למסע הופעות ברחבי הארץ

בירושלים	קנינת "האומה" – יום-רבעי א' באדר ב' מ"ו (12.3.86)
ברמת גן	אולם "מודיעין" מוצאי שבת קודש פר' "פקודי" אור ליום א' ה' באדר ב' מ"ו
בחיפה	קולנוע "אמפי" יום ג' א' דר"ח אדר ב' (11.3.86)
באר שבע	קולנוע "גילת" יום ה' ה' באדר ב' (13.3.86)

- כל ההופעות יתחילו א"ה בשעה 7.30 בערב
- בכל ההופעות מקומות מיוחדים לנשים
- כרטיסים להופעות ניתן להשיג אצל המפיצים ברחבי הארץ כפי שפורסם במדעיות בערים
- טלפון לבירור כתובות המפיצים: אור החיים טל' 02-821415-6

אל תחמיצו את הופעת הלהקה הכובשת לבבות בארצות הברית! הכינו כרטיסים מראש!

אינסטלטור

שושני יצחק

מקבל כל עבודות: אינסטלציה • טיפונים • מים חמים • ביוב

שדות אידיב והרמון • מחירים נוחים
סל ביז' ב' 15644, סל טל' 15644, סל טל' 15644
סל תחת: 242958, וד' 15644, סל טל' 15644